

EKONOMIE

GRAAD 12

Olimpiade Vraestel

Ronde Twee

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 2 Augustus 2023

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 3 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 3 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

SIRKELVLOEIMODEL, NASIONALE AGGREGATE EN VERMENIGVULDIGER

1. Wat is die verband tussen die produkmark en die faktormark in die sirkelvloeimodel?
 - A Die produkmark is waar goedere en dienste geproduseer word en die faktormark is waar huishoudings hierdie goedere en dienste koop.
 - B Die produkmark is waar huishoudings goedere en dienste koop en die faktormark is waar ondernemings hulpbronne koop.
 - C Die produkmark is waar huishoudings hul arbeid verkoop en die faktormark is waar ondernemings hierdie hulpbronne koop.
 - D Die produkmark en die faktormark is dieselfde in die sirkelvloeimodel.

2. Wat gebeur in die faktormark in die sirkelvloeimodel wanneer ondernemings meer arbeid benodig?
 - A Die prys van goedere en dienste styg.
 - B Die prys van goedere en dienste daal.
 - C Die loonkoers styg.
 - D Die loonkoers daal.

3. Die rol van huishoudings in die ekonomie kan die beste beskryf word as die _____
 - A vervaardiging van goedere en dienste te koop in die mark.
 - B verskaffing van arbeid aan maatskappye in ruil vir lone.
 - C regulering van die ekonomie deur monetêre en fiskale beleid.
 - D verbruik van goedere en dienste wat deur maatskappye vervaardig word.

4. Hoe kan 'n regering beleid skep wat beide ekonomiese groei en omgewingsvolhoubaarheid bevorder?
 - A Moedig maatskappye aan om hul gebruik van fossielbrandstowwe te verhoog om ekonomiese groei te stimuleer.
 - B Deur belastingtoegewings aan maatskappye wat in groen tegnologieë en praktyke belê.
 - C Beperk regulasies op nywerhede om groter buigsaamheid in die mark moontlik te maak.
 - D Verminder befondsing vir omgewingsbeskermingsprogramme om hulpbronne vir ekonomiese groei vry te stel.

5. As die regering besteding met R10 miljoen verhoog en die vermenigvuldiger is 2, wat is die verwagte toename in BBP?
- A R40 miljoen
 - B R30 miljoen
 - C R20 miljoen
 - D R10 miljoen
6. As die marginale verbruiksgeneigdheid (MPC) 0.8 is, wat is die waarde van die vermenigvuldiger?
- A 0.2
 - B 1.2
 - C 4
 - D 5

SAKESIKLUSSE

7. Watter van die volgende fases van die sakesiklus word gekenmerk deur 'n toename in ekonomiese aktiwiteit?
- A Uitbreiding
 - B Resessie
 - C Trog
 - D Piek
8. Die primêre oorsaak van 'n herlewingsfase in die sakesiklus is 'n _____
- A toename in verbruikersvraag.
 - B afname in staatsbesteding.
 - C afname in die geldvoorraad.
 - D verhoging in belasting.
9. Watter van die volgende is nie 'n endogene faktor wat tot die sakesiklus kan bydra nie?
- A Skommeling in beleggingsbesteding.
 - B Veranderinge in verbruikersbesteding.
 - C Regering se fiskale beleid.
 - D Tegnologiese vooruitgang.

10. Watter van die volgende beleide is die doeltreffendste om die impak van 'n trog op kwesbare bevolkings soos lae-inkomste huishoudings te verminder?
- A Besnoeiing van staatsbesteding om inflasie te verminder.
 - B Implementering van belastingverlagings vir welgestelde individue en besighede.
 - C Toenemende staatsbesteding aan sosiale veiligheidsnetprogramme.
 - D Deregulering van nywerhede om ekonomiese groei aan te moedig.

OPENBARE SEKTOR

11. Waarom bestaan die openbare sektor?
- A Om goedere en dienste te lewer wat die private sektor onwillig of nie in staat is om te lewer nie.
 - B Om winste vir die regering te genereer en om die belastinglas te verminder.
 - C Om mededinging met die private sektor uit te skakel en die pryse van goedere te reguleer.
 - D Om ekonomiese ongelykheid te bevorder.
12. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n oordragbetaling van die regering?
- A Betaal vir 'n openbare park.
 - B Die verskaffing van befondsing vir 'n universiteit.
 - C Betaal vir werkloosheidsvoordele.
 - D Die verskaffing van belastingtoegewings aan besighede.

INTERNASIONALE HANDEL

13. Watter van die volgende is nie 'n rede vir internasionale handel nie?
- A Om goedere en dienste te bekom wat nie binnelands beskikbaar is nie.
 - B Om voordeel te trek uit laer produksiekoste in ander lande.
 - C Om afhanklikheid van huishoudelike verskaffers te verminder.
 - D Om binnelandse nywerhede teen buitelandse mededinging te beskerm.
14. Hoe dra vergelykende voordeel by tot internasionale handel?
- A Lande kan spesialiseer in die produksie van goedere wat hulle teen 'n laer geleentheidskoste as ander lande kan produseer en daardie goedere verhandel vir goedere wat ander lande doeltreffender kan produseer.
 - B Lande kan slegs goedere wat hulle meer doeltreffend as ander lande produseer, verhandel.
 - C Lande moet alle goedere binnelands produseer om ekonomiese groei te verseker.
 - D Vergelykende voordeel het geen impak op internasionale handel nie.

15. Wat is die mees waarskynlike invloed van 'n verhoging in tariewe op internasionale handel?
- A Dit sal invoere verminder en uitvoere verhoog.
 - B Dit sal invoere verhoog en uitvoere verminder.
 - C Dit is onmoontlik om die impak van tariewe op internasionale handel te voorspel.
 - D Dit sal geen impak op internasionale handel hê nie.
16. Watter van die volgende scenario's sal waarskynlik 'n wedersyds voordelige handelsverhouding tussen twee lande tot gevolg hê?
- A Albei lande het 'n absolute voordeel in die vervaardiging van dieselfde goedere.
 - B Een land het 'n absolute voordeel in die vervaardiging van beide goedere, terwyl die ander land geen absolute voordeel het om een van die twee te produseer nie.
 - C Een land het 'n absolute voordeel om een goed te produseer, terwyl die ander land 'n absolute voordeel het om die ander goed te produseer.
 - D Daar is geen scenario waarin handel wedersyds voordelig kan wees tussen twee lande nie.
17. Hoe kan veranderinge in 'n land se wisselkoers sy betalingsbalans beïnvloed?
- A 'n Afname in die wisselkoers sal invoere verlaag en uitvoere verhoog, wat lei tot 'n positiewe betalingsbalans.
 - B 'n Toename in die wisselkoers sal invoere verlaag en uitvoere verhoog, wat lei tot 'n positiewe betalingsbalans.
 - C 'n Afname in die wisselkoers sal invoere verhoog en uitvoere verlaag, wat lei tot 'n negatiewe betalingsbalans.
 - D 'n Toename in die wisselkoers sal invoere verhoog en uitvoere verlaag, wat lei tot 'n negatiewe betalingsbalans.
18. Watter van die volgende beleide sal waarskynlik 'n land se betalingsbalans verbeter?
- A 'n Toename in staatsbesteding.
 - B Die implementering van invoerbepelings.
 - C Verlaging van rentekoerse.
 - D Verlaging van belasting.

DINAMIKA VAN PERFEKTE EN ONVOLMAAKTE MARKTE

19. Die konsep van perfekte mededinging kan die beste beskryf word as 'n markstruktuur waarin _____
- A 'n enkele firma die mark oorheers en pryse vasstel.
 - B daar slegs 'n paar groot ondernemings in die mark is.
 - C daar baie klein ondernemings is wat identiese produkte verkoop.
 - D firmas produkte verkoop wat van mekaar onderskei word.
20. Wat is die impak van 'n firma wat sy prys bo die markprys in perfekte mededinging verhoog?
- A Die firma sal meer eenhede verkoop.
 - B Die firma sal minder eenhede verkoop.
 - C Die firma sal dieselfde aantal eenhede verkoop.
 - D Dit is onmoontlik om die impak op verkope te voorspel sonder meer inligting.
21. Wat is die verband tussen marginale inkomste (MR) en marginale koste (MC) in winsmaksimalisering?
- A MR is groter as MC.
 - B MR is minder as MC.
 - C MR is gelyk aan MC.
 - D Daar is geen verband tussen MR en MC nie.
22. Watter markstruktuur word gekenmerk deur 'n groot aantal firmas, lae toegangshindernisse en gedifferensieerde produkte?
- A Monopolie
 - B Oligopolie
 - C Monopolistiese kompetisie
 - D Perfekte kompetisie
23. Hoe kan 'n samesmelting tussen twee firmas in 'n oligopolistiese mark markmededinging beïnvloed?
- A Dit sal mededinging in die mark verhoog.
 - B Dit sal mededinging in die mark verminder.
 - C Dit sal geen impak op mededinging in die mark hê nie.
 - D Dit is onmoontlik om die impak van 'n samesmelting op mededinging in 'n oligopolistiese mark te voorspel.

MARKMISLUKKINGS

24. 'n Markmislukking kan die beste beskryf word as 'n situasie waar _____
- A die regering in die mark ingryp.
 - B 'n mark nie die sosiaal-optimale vlak van uitset produseer nie.
 - C daar perfekte mededinging in die mark is.
 - D daar geen eksternaliteite in die mark teenwoordig is nie.
25. 'n Eksternaliteit is 'n situasie waar _____
- A die regering die mark reguleer.
 - B 'n mark te veel van 'n goed lewer.
 - C die voordele of koste van 'n goed nie ten volle in die markprys weerspieël word nie.
 - D daar perfekte mededinging in die mark is.
26. Watter van die volgende beleide is die doeltreffendste om 'n markmislukking wat deur 'n negatiewe eksternaliteit veroorsaak word, reg te stel?
- A 'n Belasting op die produk wat die negatiewe eksternaliteit skep.
 - B 'n Subsidie op die produk wat die negatiewe eksternaliteit skep.
 - C Verwyder regeringsregulering van die mark.
 - D Laat die mark toe om die negatiewe eksternaliteit op sy eie reg te stel.
27. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n markmislukking wat deur eksternaliteite veroorsaak word?
- A Besoedeling van 'n fabriek wat gesondheidsprobleme vir nabygeleë inwoners veroorsaak.
 - B 'n Afname in die aanbod van 'n produk wat lei tot 'n styging in die prys.
 - C 'n Maatskappy wat 'n produk produseer met 'n hoë aanvraag en lae produksiekoste.
 - D 'n Verbruiker koop 'n produk sonder om die langtermyn-omgewingsimpak daarvan in ag te neem.
28. 'n Verdienstelike produk kan die beste beskryf word as 'n produk _____
- A waarvan die aanbod van te klein is.
 - B wat onwettig is om te verbruik.
 - C wat as sosiaal wenslik beskou word.
 - D wat onderhewig is aan prysbeheer.

29. Vir watter rede kan die regering kies om goedere te belas?
- A Om inkomste vir die regering te verhoog.
 - B Om die verbruik van goedere wat as skadelik vir die samelewing beskou word, te ontmoedig.
 - C Om die vraag na demeriete goedere te verhoog.
 - D Om die verbruik van goedere wat as sosiaal wenslik beskou word, te ontmoedig.
30. Moet die regering altyd gratis verdienstelike goedere verskaf?
- A Ja, want almal verdien toegang tot hierdie goedere.
 - B Nee, want die verskaffing van gratis goedere kan 'n situasie skep waar mense meer verdienstelike goedere verbruik as wat hulle nodig het.
 - C Dit hang af van die spesifieke situasie en die koste en voordele daarvan om die verdienstelike goedere gratis te verskaf.
 - D Dit is onmoontlik om verdienstelike goedere gratis te voorsien.